

Zaaknr. : 18.ZK03065/18.B0169

Kenmerk : 18UT006895

Barcode :

Financiële aspecten Markdal

Mededeling voor het algemeen bestuur van 26 september 2018.

Portefeuillehouder:	H.P. Verroen
Beleidsveldbeheerder:	Arthur Meuleman

Participatie:

Het project "herinrichting Markdal" is een voorbeeld van een participatieproject, geïnitieerd door de Vereniging "Markdal, duurzaam & vitaal". De samenwerking met overheden en andere organisaties wordt gezien als vernieuwend en wordt beschouwd als voorbeeldproject in de geest van de nieuwe Omgevingswet.

In 2014 hebben het waterschap en de Vereniging een intentieverklaring gesloten, waarin het voornemen om gezamenlijk op te trekken bij de herinrichting van het Markdal, is vastgelegd. In de oorspronkelijke (indicatieve) investeringsprognose is uitgegaan van € 3,3 miljoen¹ en een subsidieprognose van € 1,6 miljoen. Daarbij is destijds aangegeven dat de exacte omvang van de watermaatregelen nog nader bepaald diende te worden.

Het thans beschikbare uitvoeringskrediet bedraagt € 3,3 miljoen, bedoeld voor 6 km beekherstel (inclusief het vispasseerbaar maken van de beide stuwen) en het hydrologisch herstel van 102 ha natte natuurparel (NNP).

Het waterschap en de Vereniging hebben eind 2016 een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor het gezamenlijk realiseren van de natuur- en wateropgaven in het Markdal. Concreet gaat het daarbij om het realiseren van 102 ha natuur ten behoeve van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en de eerder genoemde 'watermaatregelen'. Zowel het beekherstel als ook het hydrologisch herstel van de natte natuurparel vormen onderdelen van de opgave "Kader Richtlijn Water" (KRW).

Schetsontwerp:

Op basis van de samenwerkingsovereenkomst is in 2017 een schetsontwerp uitgewerkt; ook wel Voorkeursalternatief (VKA) genaamd. Het schetsontwerp -tot stand gekomen via een gebiedsproces, geïnitieerd vanuit de Vereniging- voorziet in de beoogde doelrealisatie en geeft daarmee invulling aan de KRW-en natuuropgaven in het Markdal.

Omdat ook beide stuwen vispasseerbaar gemaakt worden door het graven van nieuwe meanders, komt de totale lengte van de Mark weer uit op de oorspronkelijke lengte van vóór de normalisatiewerkzaamheden. Om meer waterberging in het profiel te verkrijgen, om zodoende meer veiligheid te bieden tegen wateroverlast in Breda, wordt op bepaalde trajecten een zogenaamd winterbed gerealiseerd. Voor de herinrichting van het Markdal is derhalve relatief veel grondverzet noodzakelijk. Het schetsontwerp dient als basis voor de verdere uitwerking naar een definitief ontwerp (ontwerp projectplan Waterwet).

Het schetsontwerp gaat verder dan de huidige scope van het waterschap. Zoals hierboven aangegeven wordt een nog nader te kwantificeren waterbergingsopgave gerealiseerd. Daarnaast gaat het schetsontwerp uit van:

- nog nader te kwantificeren beekherstel voor delen van de Galderse en Chaamse Beek,
- het realiseren van een natte ecologische verbingszone langs de Kerselsche Beek en de Middeltiendloop en
- de aanleg van een droge ecologische verbingszone vanaf de Strijbeekse Heide.

Zodra de scope wijziging nader gekwantificeerd kan worden en dat is ná vaststelling van de bestemmingsplannen (2de helft 2019), wordt een kredietaanvraag voorbereid die voorgelegd zal worden voor het algemeen bestuur.

¹ Deze investeringsprognose is gebaseerd op een begroting, die door de provincie in het kader van een samenwerkingsovereenkomst met de Vereniging 'Markdal, duurzaam & vitaal' is opgesteld. De provincie heeft deze begroting destijds gebaseerd op kengetallen, afkomstig uit de Tweede Bestuursovereenkomst.

Ná vaststelling van de bestemmingsplannen van beide gemeenten –volgens planning medio 2019- wordt een ontwerp projectplan Waterwet uitgewerkt.

Financiële aspecten:

Voor het schetsontwerp is ook een raming² gemaakt. De kosten voor de watermaatregelen, voor de recreatieve voorzieningen en de vergroting van de scope, zijn nader in beeld gebracht.

Met name de kengetallen voor beekherstel blijken niet van toepassing op de Mark, die op deze locatie meer het karakter heeft van een bovenloop van een rivier. Mede als gevolg van het vele grondverzet t.b.v. de noodzakelijke hermeandering en het realiseren van waterbergingscapaciteit, zijn de kosten voor de watermaatregelen hoger dan aanvankelijk begroot (indicatief op basis van kengetallen).

Deze nieuwe inzichten, maar ook de trekkende rol die het waterschap inmiddels heeft m.b.t. de planvoorbereiding en wellicht ook t.a.v. de uitvoering, hebben geleid tot aanpassing van het bruto investeringsbedrag. Deze bedraagt nu € 10,8 miljoen. De trekkende rol van het waterschap houdt in dat het waterschap de uitvoeringskosten voor de natuurinrichting én voor de recreatieve voorzieningen vóór financiert.

Inmiddels is ook duidelijk dat gebruik gemaakt kan/zal worden van subsidies, die eerder niet in beeld waren. Het gaat daarbij om middelen die reeds beschikbaar gesteld zijn in het kader van de Bestuursovereenkomst Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ) én over een inmiddels toegekende bijdrage vanuit de EU-regeling Interreg (Prowater). Naast deze subsidies kunnen de kosten van de watermaatregelen gedeclareerd worden in het kader van de STUW. De door het waterschap vóór gefinancierde kosten m.b.t. de natuurinrichting en het realiseren van recreatieve voorzieningen (wandelen- en fietspaden) worden uiteindelijk met de Vereniging verrekend. De totale bijdrage van derden (inclusief subsidies) bedraagt naar verwachting € 6,7 miljoen. Daarmee komt de netto bijdrage van het waterschap uit op een bedrag van € 4,1 miljoen.

De kosten voor de beoogde herinrichting zijn weliswaar hoog, maar niet uitzonderlijk hoog voor een dergelijk project. Ervaringen elders in Brabant onderschrijven dat. In dit verband kan verwezen worden naar het project "dynamisch beekdal" van het waterschap Aa en Maas. Dit beekherstelproject, inclusief EVZ-realisatie en de aanleg van waterberging, vergde een investering van € 2½ miljoen per km (inclusief grondaankoop).

Datum: 15 augustus 2018
Naam schrijver: Peter Janssen

² In deze fase van het project heeft de raming een afwijking van +/- 25%. Op het moment dat er een definitief ontwerp is, wordt een nieuwe raming gemaakt met een grotere nauwkeurigheid.